

საქართველოს გარემოს დაცვის და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს

სკოპინგის დასკვნა #61

27.06.2019

საერთო მონაცემები:

საქმიანობის დასახელება: შიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის წალენჯიხა-ლია-ფახულანის საავტომობილო გზის მე-10 კმ-ზე მდ. ენგურზე არსებული სახიდე გადასასვლელის ნაცვლად ახალი სახიდე გადასასვლელის მშენებლობა

საქმიანობის განმახორციელებელის დასახელება და მისამართი: საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტი, ქ. თბილისი, ალ. ყაზბეგის გამზ. #12

საქმიანობის განხორციელების ადგილი: წალენჯიხის მუნიციპალიტეტი, სოფელი ლია

განაცხადის შემოსვლის თარიღი: 2019 წლის 16 მაისი

მონაცემები სკოპინგის ანგარიშის შემდგენელის შესახებ: შპს „ინტერპროექტი“

ძირითადი საპროექტო მონაცემები

სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით სამინისტროში საავტომობილო გზების დეპარტამენტის მიერ წარმოდგენილია, შიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის წალენჯიხა-ლია-ფახულანის საავტომობილო გზის მე-10 კმ-ზე მდ. ენგურზე არსებული სახიდე გადასასვლელის ნაცვლად ახალი სახიდე გადასასვლელის მშენებლობის პროექტის სკოპინგის ანგარიში.

საპროექტო ახალი ხიდის მშენებლობა გათვალისწინებულია სოფ. ლიასა და წყოუშის შორის არსებული ხიდის მიმდებარედ.

მდ. ენგურზე ამჟამად არსებული ფოლადის ხიდის საერთო სიგრძე დაახლოებით 190 მ-ია. სკოპინგის ანგარიშის თანახმად, აღნიშნული ხიდი ვერ უზრუნველყოფს საგზაო უსაფრთხოების ნორმების მოთხოვნებს და სახიფათოა მგზავრობისათვის. არსებული მდგომარეობიდან გამომდინარე, საჭიროა ახალი სახიდე გადასასვლელის მშენებლობა.

სკოპინგის ანგარიშში განხილულია სახიდე გადასასვლელის კონსტრუქციული ალტერნატივები, კერძოდ: ალტერნატივა #1 (კონსტრუქცია A); ალტერნატივა #2 (კონსტრუქცია B) და არაქმედების ალტერნატივა. ანგარიშში განხილულია ალტერნატივების სხვადასხვა საპროექტო მონაცემები #1 და #2 ალტერნატივებისთვის.

კვლევისას შესწავლილ იქნა სახიდე გადასასვლელის რეგიონი, მდინარის ჰიდროლოგიური რეჟიმი; ახლომდებარე სამშენებლო მასალების კარიერები; მდინარეზე აგებული ნაგებობები და მათი საექსპლუატაციო პირობები და თავისებურებები. საბოლოოდ, ტექნიკურ-ეკონომიური მაჩვენებლების გაანალიზების შედეგად უპირატესობა მიენიჭა #1 ალტერნატივას.

არაქმედების ალტერნატივაში აღნიშნულია, რომ არსებული ხიდი ვერ უზრუნველყოფს საგზაო უსაფრთხოების ნორმების მოთხოვნებს, სახიფათოა მგზავრობისთვის და დასაბუთებულია ახალი ხიდის მშენებლობის აუცილებლობა.

წარმოდგენილი სკოპინგის ანგარიშის მიხედვით, საპროექტო ხიდის სიგრძედ გათვალისწინებულია - 195,49 მეტრი, სქემით 9X21,0 მეტრი. გაბარიტი 1,0 + 7,0 +1,0 მ, ხიდის მთლიანი სიგანე 10,1 მეტრი.

საპროექტო ხიდის მალის ნაშენი და ბურჯები ინდივიდუალური კონსტრუქციისაა. მალის ნაშენებად გათვალისწინებულია 21 მეტრი სიგრძის ჭრილი სისტემის კონსტრუქცია.

ხიდის მთელ სიგრძეზე პროექტით გათვალისწინებულია რკინაბეტონის კონსტრუქციის თვალამრიდებისა და ფოლადის კონსტრუქციების მოაჯირების მონტაჟი.

ხიდის სანაპირო და შუალედური ბურჯები მონოლითური რკინაბეტონის კონსტრუქციისაა.

მალის ნაშენის ბურჯებზე დაყრდნობა გათვალისწინებულია არმირებული რეზინის საყრდენი ნაწილების საშუალებით.

პროექტით ასევე გათვალისწინებულია 3,5 მ სიგრძის გადასასვლელი ფილების მოწყობა.

ხიდის სავალი ნაწილიდან წყლის მოსაცილებლად პროექტით გათვალისწინებულია წყალმომხრთველი სისტემის მოწყობა, რომელიც შედგება თუჯის მიმღები ძაბრებისა და პოლიეთილენის 150 მმ. დიამეტრის საწრეტი მილებისაგან.

სახიდე გადასასვლელის სამშენებლო პროცესი მოიცავს მიწის სამუშაოებს, ვაკისის მოწყობის უბნებზე ინერტული მასალის შემოტანას სატვირთო მანქანებით, ფენების პროფილირებას ვაკისის ფორმირებისთვის და დატკეპნას. ასევე ითვალისწინებს გრუნტის მოჭრის უბნებზე მიწის მოხსნას საჭირო ნიშნულამდე და დატკეპნას მძიმე ტექნიკით. ასევე, გზის მოწყობას და მარკირებას. სამუშაოების ბოლო ეტაპზე მოხდება ბუნებრივი გარემოსთან მიახლოებული გარემოს შექმნა.

საპროექტო ტერიტორია საინჟინრო-გეოლოგიური პირობების სირთულის მიხედვით მიეკუთვნება მეორე კატეგორიას.

სამშენებლო სამუშაოებზე დასაქმებული პერსონალის რაოდენობა იქნება დაახლოებით 15 ადამიანი. სამუშაო დღეების მაქსიმალურ რაოდენობად გათვალისწინებულია 200 დღე. სამეურნეო ფეკალური წყლების შესაგროვებლად მოეწყობა საასენიზაციო ორმო.

სახიდე გადასასვლელის მშენებლობის დროს წარმოქმნილი ნარჩენებიდან აღსანიშნავია საყოფაცხოვრებო ნარჩენები. საყოფაცხოვრებო ნარჩენები შეგროვდება სამშენებლო ბაზის ტერიტორიაზე, სპეციალურ კონტეინერებში და გატანილი იქნება ადგილობრივი მუნიციპალიტეტის ნაგავსაყრელზე.

როგორც სკოპინგის ანგარიშშია მოცემული, დროებითი სამშენებლო ბანაკის და ფუჭი ქანების დასაწყობებისთვის ტერიტორია დაზუსტდება გზშ ანგარიშში.

სკოპინგის ანგარიშის მიხედვით, საავტომობილო გზის სამშენებლო სამუშაოების შესრულების პროცესში წყალი გამოყენებული იქნება სასმელ-სამეურნეო დანიშნულებით.

მშენებლობისთვის საჭირო ასფალტ-ბეტონის ნარევი შემოტანილი იქნება რეგიონში არსებული სხვადასხვა საწარმოებიდან.

ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის დაბინძურება მოსალოდნელია მიწის სამუშაოების შესრულებისას და სამშენებლო ობიექტის მიმდებარედ მძიმე ტექნიკის გადაადგილებისას. აღნიშნულიდან გამომდინარე გათვალისწინებულია სამუშაო ზონაში მიწის ნაყოფიერი ფენის წინასწარ მოხსნა და შენახვა, მათ შემდგომ გამოყენებამდე. მოხსნილი ნიადაგი დასაწყობდება წინასწარ შერჩეულ ადგილებში, წყლის და ქარის ზემოქმედებისგან შეძლებისდაგვარად დაცულ ადგილებში. სამუშაოების დასრულების შემდგომ ნიადაგი გამოყენებული იქნება გზის განაპირა ზოლების სარეკულტივაციო სამუშაოებისთვის.

სკოპინგის ანგარიშის საჯარო განხილვასთან დაკავშირებით ინფორმაცია გამოქვეყნებული იყო სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე, ასევე წალენჯიხის მუნიციპალიტეტის ადმინისტრაციული ერთეულის შენობის საინფორმაციო დაფაზე და სოფელ ლიას გამგეობის საინფორმაციო დაფაზე. განხილვა ჩატარდა 2019 წლის 7 ივნისს 12:00 საათზე წალენჯიხის რაიონში, სოფელ ლიას ბიბლიოთეკის შენობაში. განხილვას ესწრებოდნენ გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს წარმომადგენლები, საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტის წარმომადგენელი, სოფელ ლიას ადმინისტრაცია და ადგილობრივი მოსახლეობა. სკოპინგის ანგარიშთან დაკავშირებით დამსწრეთა მხრიდან მოსაზრებები არ დაფიქსირებულა. ასევე, არ წარმოდგენილა წერილობითი შენიშვნები ადმინისტრაციული წარმოების პროცესში.

სკოპინგის ანგარიშის თანახმად, შესწავლილ იქნა საპროექტო ტერიტორია. ჩატარებული სამუშაოების შედეგად მოხდა გარემოზე და ადამიანის ჯანმრთელობაზე მოსალოდნელი ძირითადი ზემოქმედების წყაროების, სახეებისა და ობიექტების იდენტიფიცირება.

სკოპინგის პროცედურის შედეგად განსაზღვრული და დადგენილი იქნა დაგეგმილი საქმიანობის გზშ-ს ანგარიშის მომზადებისათვის საჭირო კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალი. ასევე გზშ-ს პროცესში დეტალურად შესასწავლი ზემოქმედებები.

გზშ-ის ანგარიშის მომზადებისთვის საჭირო კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი

ინფორმაციის ჩამონათვალი

1. **გზშ-ს ანგარიში უნდა მოიცავდეს** „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-10 მუხლის მესამე ნაწილით დადგენილ ინფორმაციას;
2. **გზშ-ს ანგარიშს უნდა დაერთოს** „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-10 მუხლის მეოთხე ნაწილით განსაზღვრული დოკუმენტაცია;
3. **გზშ-ს ანგარიშში წარმოდგენილი** უნდა იყოს სკოპინგის ანგარიშში მითითებული (განსაზღვრული, ჩასატარებელი) კვლევების შედეგები, მოპოვებული და შესწავლილი ინფორმაცია, გზშ-ის პროცესში დეტალურად შესწავლილი ზემოქმედებები და შესაბამისი შემცირების/შერბილების ღონისძიებები;

- გზმ ანგარიში ხელმოწერილი უნდა იყოს იმ პირის/პირების მიერ, რომელიც/რომლებიც მონაწილეობდა/მონაწილეობდნენ მის მომზადებაში (მათ შორის, კონსულტანტის მიერ);

4. გზმ-ს ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს:

- პროექტის საჭიროების დასაბუთება;
- პროექტის აღწერა/სქემა;
- საპროექტო ხიდის ინფრასტრუქტურული ობიექტების აღწერა;
- საპროექტო ხიდის პარამეტრები და დაგეგმილი საქმიანობის განხორციელების ადგილის GIS კოორდინატები;
- საპროექტო ხიდის შემადგენელი ობიექტების, სამშენებლო ბანაკის shape ფაილები;
- საპროექტო ხიდისა და მასთან დაკავშირებული ძირითადი ინფრასტრუქტურის მათ შორის სამშენებლო ბანაკის მოედნის და სანაყაროს დაშორება მოსახლეობასთან კონკრეტული მანძილის მითითებით;

4.1 სამშენებლო სამუშაოების განხორციელების შესახებ ინფორმაცია კერძოდ:

- მცენარეული საფარის და ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის მოხსნის სამუშაოების, გრუნტის სამუშაოების და სარეკულტივაციო სამუშაოების შესახებ დეტალური ინფორმაცია; („ნაყოფიერი ფენის მოხსნის, შენახვის, გამოყენებისა და რეკულტივაციის შესახებ“ ტექნიკური რეგლამენტის მოთხოვნათა დაცვით);
- როგორი თანმიმდევრობით (ვადების მითითებით) განხორციელდება საპროექტო სახიდე გადასასვლელის მშენებლობა;
- მშენებლობაზე დასაქმებული ადამიანების საერთო რაოდენობა, მათ შორის დასაქმებულთა ადგილობრივების წილი;
- მშენებლობაზე გამოყენებული ტექნიკის ჩამონათვალი და რაოდენობა;
- ინფორმაცია ამჟამად არსებული ხიდის დემონტაჟის შესახებ;
- დაშორება არსებულ ხიდსა და საპროექტო ხიდს შორის;
- ინფორმაცია გეომეტრიული პარამეტრების, ხიდის საფარისა და განივი კვეთების შესახებ;
- ინფორმაცია ბეტონის სამუშაოების, ფუნდამენტებისა და ხიდის სტრუქტურული მოწყობის შესახებ;
- ხიდის მშენებლობისთვის საჭირო ინერტული მასალების მოპოვება;
- წყალარინების არხების მოწყობის შესახებ ინფორმაცია;
- მშენებლობის პერიოდში წყლის დაბინძურების საფრთხის შესახებ;
- ინფორმაცია მდინარის ცოცხალ კვეთში ტექნიკის განთავსებასთან დაკავშირებით, მდინარის წყლის სიმღვრივის მატების საფრთხის გათვალისწინებით;

4.2 ძირითადი სამშენებლო ბანაკის განთავსების შესახებ ინფორმაცია მათ შორის:

- სამშენებლო ბანაკის გენ-გეგმა;
- ბანაკის განთავსების ადგილის ფართობი და GIS კოორდინატები;
- სამშენებლო ბანაკის სასმელ-სამეურნეო და ტექნიკური წყალმომარაგება, ტერიტორიაზე გამოიყენება თუ არა წყლის სამარაგო რეზერვუარი;
- ბანაკში წარმოქმნილი ჩამდინარე წყლების მართვის საკითხები; ტერიტორიაზე გათვალისწინებული საასენიზაციო ორმოს ტევადობა; საწარმოო ჩამდინარე წყლებისთვის არსებობს თუ არა სასედიმენტაციო გუბურები; სამშენებლო ბანაკზე გათვალისწინებული საწვავის შესანახი რეზერვუარის ტიპი და ტევადობა;
- მონაცემები მშენებლობისა და ექსპლუატაციის პროცესში მოსალოდნელი ნარჩენების შესახებ;

4.3 საპროექტო დერეფანში ჩატარებული გეოლოგიური კვლევების ანალიზი:

- საპროექტო უბნის გეოლოგიური აგებულება;
- გეომორფოლოგიური, გეოლოგიური, ჰიდროლოგიური, სეისმური და ტექტონიკური პირობების აღწერა;
- საპროექტო ტერიტორიის საინჟინრო-გეოლოგიური რუკა, საინჟინრო-გეოლოგიური ჭრილები;
- საპროექტო დერეფანში ჩატარებული საინჟინრო-გეოლოგიური კვლევის შედეგები. მათ შორის ყურადღება უნდა გამახვილდეს საპროექტო არეალში საშიში გეოდინამიკური პროცესების (მეწყერი, ეროზია) განვითარების თვალსაზრისით რთული უბნების მდებარეობებსა და აღწერაზე. მოცემული უნდა იყოს გასატარებელი პრევენციული ღონისძიებები;
- გეოლოგიური კვლევების შედეგების გათვალისწინებით შემუშავებული დასკვნები და რეკომენდაციები;

4.4 ჰიდროლოგიური კვლევის ანგარიში, რომელიც უნდა მოიცავდეს შემდეგს:

- მდინარე ენგურის ჰიდროლოგია;
- მდინარის წყლის რეჟიმი; წყალმცირობის და წყალუხვობის პერიოდი;
- დეტალური ინფორმაცია მაქსიმალურ და მინიმალურ ჩამონადენზე, ასევე მყარ ნატანზე;
- ეროზიული პროცესების შესახებ ინფორმაციას და საჭიროების შემთხვევაში ეროზიის საწინააღმდეგო ღონისძიებებს კალაპოტური პროცესების და ნაპირსამაგრი სამუშაოების შესახებ;

4.5. ბიოლოგიური გარემო: საპროექტო ტერიტორიის ფლორისა და მცენარეული საფარის დეტალური აღწერა; საქართველოს იშვიათი და წითელი ნუსხის სახეობები, რომლებიც გვხვდება დაგეგმილ საპროექტო დერეფანში; ხმელეთის ფაუნა; საპროექტო დერეფანში

გავრცელებული საქართველოს წითელ ნუსხაში შეტანილი ცხოველთა სახეობები; საკვლევი არეალი და საველე კვლევის მეთოდები, სენსიტიური ადგილები, საველე კვლევის შედეგები;

5. გარემოზე მოსალოდნელი ზემოქმედების შეფასება გარემოს თითოეული კომპონენტისათვის და პროექტის განხორციელების შედეგად მოსალოდნელი ზემოქმედებების შეჯამება, მათ შორის:

- ზემოქმედება ატმოსფერულ ჰაერზე მშენებლობის ეტაპზე, ემისიები სამშენებლო ტექნიკის მუშაობისას, სამშენებლო მასალების დამამზადებელი ობიექტებიდან, გაბნევის ანგარიში;
- ხმაურის გავრცელება და მოსალოდნელი ზემოქმედება მშენებლობის და ექსპლუატაციის ეტაპზე და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
- ზემოქმედება მიწისქვეშა/გრუნტის წყლებზე და შემარბილებელი ღონისძიებები;
- ზემოქმედება ზედაპირულ წყლებზე მშენებლობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე, ზედაპირული წყლების დაბინძურების რისკი;
- გზმ-ის ანგარიშში უნდა აისახოს უშუალოდ პროექტის გავლენის ზონაში არსებულ ცხოველებზე, მათ შორის წყალზე დამოკიდებულ ცხოველებზე, მდ. ენგურის იქტოფაუნაზე, შესაძლო ზემოქმედების, ასევე ზემოქმედების თავიდან აცილების, შემცირების, შერბილების და საკომპენსაციო ღონისძიებები;
- ნარჩენების მართვის საკითხები, ნარჩენების მართვის გეგმა, ნარჩენების წარმოქმნით მოსალოდნელი ზემოქმედება;
- ზემოქმედება და ზემოქმედების შეფასება სოციალურ-ეკონომიკურ გარემოზე, მიწის საკუთრებასა და გამოყენებაზე, ბუნებრივი რესურსების შეზღუდვაზე, ჯანმრთელობასა და უსაფრთხოებასთან დაკავშირებული რისკები და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
- ზემოქმედება ისტორიულ-კულტურულ და არქეოლოგიურ ძეგლებზე;
- მშენებლობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე განსახორციელებელი შემარბილებელი ღონისძიებების გეგმა;
- მშენებლობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე განსახორციელებელი მონიტორინგის გეგმა;
- ავარიულ სიტუაციებზე რეაგირების დეტალური გეგმა;
- სკოპინგის ეტაპზე საზოგადოების ინფორმირებისა და მის მიერ წარმოდგენილი მოსაზრებებისა და შენიშვნების შეფასება;
- გზმ-ის ფარგლებში შემუშავებული ძირითადი დასკვნები და საქმიანობის პროცესში განსახორციელებელი ძირითადი ღონისძიებები;
- საპროექტო ხიდის განთავსების ტერიტორიის სიტუაციური სქემა (შესაბამისი აღნიშვნებით);

6. გზმ-ს ანგარიშში ასევე წარმოდგენილი უნდა იყოს:

- აეროფოტო სურათზე (მაღალი გარჩევადობით) დატანილი საპროექტო არეალის სქემატური რუკა ბეჭდური და ელექტრონული ფორმით (A3 ფორმატი; Shape ფაილი WGS_1984_37N (38N) პროექციით), სადაც მოცემული იქნება საპროექტო ხიდი,

სამშენებლო ბანაკი, სამშენებლო მოედნები, სანაყაროს ტერიტორია (ასეთის არსებობის შემთხვევაში);

- საპროექტო ხიდის ინფრასტრუქტურული ობიექტის ძირითადი ტექნიკური პარამეტრები ერთიანი ცხრილის სახით;
- გზშ ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს ინფორმაცია სკოპინგის დასკვნით გათვალისწინებული საკითხების შესაბამისად (ერთიანი ცხრილის სახით).

დასკვნითი ნაწილი:

სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით საავტომობილო გზების დეპარტამენტის მიერ სამინისტროში წარმოდგენილ „შიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის წალენჯიხა-ლია-ფახულანის საავტომობილო გზის მე-10 კმ-ზე მდ. ენგურზე არსებული სახიდე გადასასვლელის ნაცვლად ახალი სახიდე გადასასვლელის მშენებლობის და ექსპლუატაციის“ პროექტზე **სავალდებულოა გზშ-ის ანგარიში მომზადდეს** წინამდებარე სკოპინგის დასკვნით გათვალისწინებული კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის და წარმოსადგენი დოკუმენტაციის მიხედვით.